

KÖRÖMBŐRRADÍR

Az elárusító a női tévés műsorvezetőktől ismert ugyedearivagyokhangon az erszéynes zsebtapiróka speciális nevelési igényeiről ráfordult egy liliputi tyúk méretű kreatúrára, amely fejét furcsán oldalra himbálva szüntelenül a terrárium falát kocogtatta. Palakinézetű, vastag csőre a hegye felé megnyúlt: ami elsőre nyúlványnak látszott, a felsőnél némileg hosszabb alsó csőr volt, a peremén fél rizsszemnyi szabályos, barnás fogakkal. A gömbölyded madárféle ügyetlenül állt rövidke ízelt lábain és apró, ebihaluszonynak tűnő szárnyacskáival, melyek végén evezőtollak helyett befelé kunkorodó szarubojtok fityegtek, szüntelenül csapkodott, mintha így próbálná járás közben megőrizni az egyensúlyát. Amikor az elárusító kivette a terráriumból, és letette a gumiszőnyegre, nekiiramodott, de pár lépés után hasra esett, és féloldalasan, csőrére és a szárnyacskáira támaszkodva próbált lábra evickélni, közben sipító hangon kerregett. Az anyuka felkapta, és blézerhajtókéjára ölelte: De édes! A megnyúlt arcú kislány szemébe lógó frufruja alól méregette az állatot, majd elsasszézott, és a katatóniába süppedt, csüngő hasú lajhárpocok fülét próbálta becélozni egy alomgörönggyel. Az elárusító három centivel közelebb hajolt az anyukához, és miközben fémesre polírozott körmével kibiztosította a jószág csőrét, előadásba fogott a gruffacsőrikeről (*Archaeopteryx Jabbervox*), amelyet a hiányzó evolúciós láncszemből, az Avialaék rendjéből formaterveztek. A gruffancs a szájátva hallgató anyuka hajtókéjének támasztotta egyik szárnyacskáját, és lábával igyekezett megkapaszkodni a selyemfényű szövetben; tollai csontszerű zörejjel összezördültek. Akárcsak a loknesz, százszázalékosan szárazföldiesített, eledele előnyitott, szárított csiga és kagyló, de fontos, hogy mindig legyen előtte kagylóhéj, ezeket ropogtatva tisztítja a fogsorát. Hajlamos fogszuvasodásra? – ijedezett az anyuka. Mire fogszuvasodás alakulhatna ki, már rég elszállt, adta jelentőségteljesen tudtára az elárusító, a példányok életideje legfeljebb három évre van kalibrálva, a szívük nem bír többet. Ne feledje, ez egy igazi őslény, így is saccperkábé százötven millió éves, itt megcsillogtatta porcelánfehér reklámfogsorát. Azt nem tette hozzá, hogy a példányok általában nem élnek túl az első influenzaszzezont, ha pedig más házi kedvencekkel, kutyákkal vagy macskákkal landolnak egy háztartásban, rohamosan elharapózó gombásodásaik és férgesedésük miatt foltosodni, majd hullani kezdenek a sza-

rutollaik, úgyhogy októbertől áprilisig tömegesen hozzák őket elaltatásra. Szemben a tavalyi kollekción leárazott példányai vártak szerető gazdijukra: egy pár hisztérikusan kaparó rugógégér, egy méretre alig nagyobb kacsacsőrű ölhíppó és egy jól láthatóan túlkoros orangcsicsi, kihegyesedett füllel és szabálytalanul rövid szempillákkal a mongoloid szemei fölött. Ez a faj épp azért döntötte meg még a minimalac eladási rekordjait is, mert dagadt szemhéjával, túlméretezett tappancsaival úgy nézett ki pont, mint a tíz éve szakadatlan népszerűségnek örvendő animációs filmek szimpatikusan esetlen, caplató antropoid figurái, amelyekről azt is nehéz elhinni, hogy segítség nélkül képesek volnának enni. Középen, díszhelyen egy alulról megvilágított terráriumban az újdonság, a tengerimalac méretű Nasaurus Flex, hegyes kis fogaira rálógó rövid, puha ormánnyal. Az anyuka gyöngéden próbálta lefejtetni az állat lábacskaikat a blézeréről: a selyemfényű anyagon a fogacsos csőr még barnábbnak tűnt, mint a benőtt, megvastagodott lábköröm; a felső csőr hegyéhez egészen közel két aszimmetrikus, gombostűfejnyi, befelé szűkülő tűnő nyílás, körülöttük a szaru feltüremkedett, mint egy megkövült árhullám. A kislány ügyet se vetett az élő kövületre, lecövekelt a rázkódva lihegő kengurbincs kalitkájára elé.

A három, szögbe fordított fürdőszobatükörben oldalról elkapta a tekintetét, ahogy fejét hátradöntve mustrálja a bőrét. Viaszsárga volt a neonfényben, és a nyaka tövén, a kulcsontján élettelenül belappadt. Gyorsan arcradírt kent fel, hosszan, körkörös mozdulatokkal dörzsölte be a paleopelyheket, a barna szemcsés fogkrémfehér massa alatt a bőre még sárgábbnak tűnt, és az ujjai alatt felgyűrődött, mint a pergamen. Kicsit kipirulva és felfrissülve, de még mindig küszöb alatti fejfájással sifitelt ki filctalpú üvegyapjúzoknijában a konyhába, a kávégéphez benyomott egy detox kapszulát. Két és fél perc múlva az üvegedény csőrén vékony gőzcsík pöfögött bolyhosodó, meg-megszakadó szálabban a plafon felé, szélein szinte tapintható fényes fehérén. Bár több méterre állt a géptől, légzésének ütemére szeszélyesen kanyargott, üregesedett. A ferdén beeső reggeli fényben minden kilégzésére megbolydultak a fényes porszemcsék, mire kavargásuk alábbhagyott volna, és újra visszaálltak volna az egyenletes emelkedés-süllyedésbe, a következő kilégzés által keltett örvény megint megbolydította őket. Az előszobatükörben sokáig kurkászta a haját – mosás előtt mindig könnyebb a fehér szálabkat meglátni, szemöldökcsipesszel rángatott ki egy újabb fehér kezdeményt, a tövén minden kétséget kizárólag hófehér volt. A feje búbjáról legalább húsz renitens, hosszú példány indult, ezek már végig fehérérek voltak, árulkodón kibukkantak lelapuló hajából. A lassan úszó felhők

közt feltűnt egy kacsacsőrű példány, mentében szélesre tátott szájjal ásítózott, majd egy határozottan zápfogra emlékeztető, három csavarodó gyökere közül az egyik elnyúlt a szélben, mint beakadt szál, felszaladt szem az égen. Nyelvével óvatosan megtapogatta a puha, a környezőnél simább és érzéketlen ínyt, ami a zápfoga helyére került fémcsavart körülötte, még mindig szürkésen a sötétrózsaszín ínyszerem alatt, egészen a szápadlásáig felhúzódva, de puhán, mint a szilikon. Még fél év, mire a fogkoronát becsavarhatják a helyére, addig az ínynak és alatta a kipótolt állkapocscsontnak gyógyulnia kell. Hogyan érezhetné magáénak majd a keramit sima, nyelvvel nem tapinthatóan porózus falát, ha az ínye is úgy húzódik a csavar körül, mint egy toldalék, kellemetlen tapintású vadhús-kinövés a sebhelyen?

Mialatt a somgés placentamaszk száradt rajta, bekapcsolta a tévét, valami humoros beszélgetőműsort ismételték épp két csatornán is, a nyolcvan fölött is cigánykerekező operettdíva, nemzeti kincs szőke loknis arca közelképen, ahogy hosszú karrierje fontosabb állomásairól mesél. Az alákérdező a kortárs irodalom mindig leszolizott fenegyereke, aki előszeretettel fényképezkedik kapucniban, most a kapucnija viszont egy zakóra van kitűrve, és rögtön kiszúrja, hogy nem találták el a zakó méretet, vállban – a tévében legalábbis – csúnyán trottyosodik. A díva most épp a magánéletéről beszél, ti, írók tudjátok, picur, hogy a művészet nem hétköznapi élet, ahol hétfő reggel bemegyek a hivatalba, pénteken meg leteszem a lantot, picur lelkesen bólogat, a mi agyunk meg a lelkünk másképp van behuzalozva. A sminkes viszont remek munkát végzett, alig látszik a zavaró botoxmimika. A bal felső sarokban kis időre megjelenik a BÉKE BIZTONSÁG BÜSZKESÉG, most látja, hogy a zakó fényes slimfit demibocskai, a Nemzeti Divatügynökség hozta divatba pár éve, akik a tévéseket is szokták öltöztetni, a kifutókon bricsesz nadrággal és lovaglósizmával társítják, de azt leginkább egykori színészlegendák szokták felvenni a tévében. Ellenőrzi az első totálnál, de a fenegyerek nem lovaglósizmában ül a vörös fotelban, valami módosított sportcipő van rajta, kicsit túl nagynak mutat a szűkített szárú nadrág végén, nyilván a kapucni kiegészítője. Bevágás, a művésznő nagy sikerei, Szép város Kolozsvár, ott pampparamm a micsodánál, most is mintha szarost hallott volna, egyik barátnője, Paci mesélte, hogy elvitte oda az író barátja, és vízibicikliztek a háztetők fölött, a nagy tornyot már nem látták, mert azelőtt egy hónappal leomlott, de így is elég frappáns volt. Néhány évvel ezelőtt átszakadt valami zagytározó gát, még mindig vannak lakók, akik nem hajlandók kiköltözni, ott maradtak a régi panellakásaikban, hetente visznek nekik ciszternával vizet, mert az ivóvíz- és csatornahálózat használ-

hatatlan, már nem is a pampammnál, hanem benne, de akkor nem jönne ki a rím. Paci biztatta, hogy induljon az éves novellapályázaton, az első lépés a nagyregényhez – ő két évvel ezelőtt nyerte meg a regénypályázatot, azóta már a második könyve jelenik meg, a tévébe is többször meghívták. A túlzott tájnyelviség csapdáját diadalmasan elkerülve az egyetemest mutatta meg a sajtóban. Száztíz százalékosan nő, ez volt az őt mennybe röpítő laudáció címe, amelyet személyesen a demibocskais tehetséggondozó írt, díszhelyen hozta az országos irodalmi melléklet. Paci szendén sikamlós anekdotákat osztott meg a mágikus realista falusi gyerekkor borzongatóan természetközeli szexuális beavatásairól, bővérű tündérkeresztanyákról és boszorkányokról, ami csak azért volt kicsit fura, mert Paci nagyanyja egy kockaházban lakott valahol Érd környékén, amikor egyszer náluk járt, a kert végében a töltésen ültek, mandulát szedegettek a földről, és arról beszéltek, hogy ha nagyok lesznek, hol fognak élni, Paci mindenképp Új-Zélandra akart költözni vagy legalább Ausztráliába, több osztálytársuk akkoriban ment ki, most is emlékszik, milyen hehezettel ejtette, hogy az ócheán partján fog lakni. Aztán tanítónő lett, és mire a tehetséggondozó pályázatai elindultak, felfedezte magában a szunnyadó kreativitást, ő lett az irodalmi szcénára falanxban belépő tehetségek egyik arca, a száztíz százalékosan női. Az elárusító gimnazista korától írt, előbb naplót, majd vámpírregényt, és két forgatókönyvet is, három év után merete beküldeni egyiket a városi irodalmi lapnak. Látásból ismerte az író, aki a prózarovatot szerkesztette, kopasz volt, szemüveges, és a közértben mindig vett macskalalmot, szóval semmiképp sem olyan volt, amilyenek az ember az írókat képzele, lobogó hajú, barázdált arcú, bőrdzsekis. De válasz nem érkezett. Most viszont Paci a fejébe vette, hogy pályázati nyertest farag belőle, lepasszolta neki a recepteket, első és legfontosabb, hogy az első mondat vesse ki a horgot, ha az nem kapja el az olvasót, game over, mindig azzal kezd, ami a legütősebb, az aztán húzza maga után a többi. Keep it simple, keep it rustic, ahogy Edömér, a tévészakács szokta mondani.

Körkörös mozdulatokkal lemosta az arcáról a placentamaszkot, magára fújta egy kis remineralizáló termálvíz-permetet, majd nekiállt korrektorceruzával lefedni a kis pörsenéseket az arcán, mielőtt felvinné az alapozót, a barna tubusról a tappancsos dinó bágyadtan visszamosolygott rá hosszú szempillái alól. Ha megnyerné, a díjból visszafizethetné a diákhitelt, amit a komplett lézeres szőrtelenítésre és a két fogbeültetésre költött. Paci szerint a szőrtelenítés az alap, és mihelyt az ügynökség kipoztolja a fotódat, két hónapon belül tuti megtérül, azután már félre is tudsz tenni belőle, akár

az egyetemet is kifizetheted. És sok érdekes embert megismersz, fontos kapcsolatokra teszel szert, az ő egyik kliense a Mecénásnál, itt mindig titokzatosan suttogóra fogta a hangját, egy rektorhelyettes volt, ő biztatta, hogy induljon el a tehetséggondozó pályázatán, a te fantáziáddal, kicsim, mondta, vétek lenne ki nem próbálni magad, hát ő ki is próbálta. Persze neki nem volt szüksége diákhitelre, bár az egyetemet egy idő után befagyasztotta, csak addig, amíg megtalálja a hivatását, az íróshoz egyébként sem kell diploma, ott csak a tehetség számít. A tehetség, és persze a belefektetett munka. Az első lézeres kezelés után a lába két hónap után viszonylag rendbe jött, de ágyéktájékon, ahol a legérzékenyebb, azóta is gyulladt, duzzadt és vörös a bőre, hiába borogatja, a zuhanyzás is fáj, még négy hónap a következő, végleges kezelésig, és azután is gyógyulnia kell, ennek az évnek lőttek, legfeljebb jövőre ha jelentkezhetsz a Mecéhez, és akkor talán egy csapásra megoldódnak a gondjai, visszamehetsz az egyetemre is, és nem kell zsebbe a minimálbér háromnegyedéért rajzfilmfigurának tervezett, bőrgombás szaruköveleteket lapátolnia a fertőtlenítőbe, majd gondosan lecsipegetni a pikkelyeiket, darabolni és extrudálni, mielőtt bedöccentené a maradékot a krematóriumba. Fura, hogy mindig nyitva marad a szemük – igaz, hogy a dinóké nem üvegesedik úgy, mint a többieké. Eszébe jutott gyerekkora kismacskája – sose volt állatuk, az édesanyja nem tűrte volna meg a lakásban, egészségtelenek és szöröznék, de ez a fél teniszlabdányi fekete-fehér valahogy odavetődött az udvarukra, csipás volt, és folyt az orra, az édesanyja a lelkükre kötötte, hogy ne közelítsék meg, mert ki tudja, mit terjeszt, de enni azért vittek neki. Másnap az ajtóig követte őket, ott ült, nem nyávogott, csak nézett, harmad-negyednap végig a bejárat előtt gubbasztott, még a hirtelen lezúdult esőben sem ment el, csak beljebb húzódott, oda, ahová nem csapott fel annyira a víz. A nagy vihar után lehűlt az idő, reggel ott találták meg az ajtó előtt, széttárt mellső lábakkal feküdt az orrán, de a szeme nyitva volt, hatalmasra tágult pupillájában visszatükröződött a lépcsőfok nedves éle, mosogatókesztyűvel vették fel, negyed kiló se volt, három szemeteszacskóba csavarva vitték ki a kukába, vajon ezt is látta onnan bentről, a szemeteszacskóból?

Két hete kínlódott a novellával, sehogy se jöttek a szavak, a mondatai nem voltak elég gördülékenyek, sejtetőek. Dühösen kihúzott egy bekezdést, a laptop megbillentett képernyőjén látta visszatükröződni az álla alatt azt a redőt és a szája mellett kétoldalt azt a két függőleges ráncot, egészen tanító nénisen nézett ki, a végén még így marad. Valamikor milyen könnyen ment az ilyesmi, gimnazista korában két regényt is megírt anélkül, hogy egy

pillanatra is görcsölt volna a mondatain, egy vámpirosat és egy experimentálisat, így mondta a magyartanárnője, mert a második androidokról szólt, akik az emberek közt megtanulják az érzelmeket, egy iskolás lány és android korrepetitora egymásba szeretnek, a végén már nem világos, ki az emberibb, két díjat is elhozott az iskolának, az egyik átadója a Parlamentben volt az *Író születik* gáláján, az államelnök adott fogadást a tiszteletükre, és arról beszélt, hogy nem lehessen tudni, nem ül-e köztük a jövő Nobel-díjasa, meg a szépíró felelősségéről, amivel saját művészetének és a közösségének tartozik.

A tegnap este három példány ment be a vizsgálóba, Instára kiírták, hogy „ők is elkelték”. Két túlkoros orangcsicsi és egy valószínűleg csípőficammal született tamagocska, amelyet egy nap után visszahozott a kliens, és miután megtudta, hogy a pénzét semmi esetre sem kaphatja vissza, morgolódva becserélte két vadászkutyakölyökre és egy exkluzív díszcsomagolású arc- és testápoló paleo-csomagra. Biztosan meg lehetett volna próbálkozni Instán néhány jól irányzott, szomorkodó fotóval gazdát találni Sántinak, de a főnöknő szerint nagyon rossz üzenet lett volna a törzsvásárlók felé, hogy az ő portékájukat visszahozzák, így bevizsgált kézműves paleotermék lettek, a *Csak hazait* kampány két hónapja kiemelt márkája („Természetesen szép”). Miután Saci (az „állatorvosunk” – két évet járt a mezőgazdasági főiskola valamelyik kihelyezett tagozatán, ott környékezte meg a főnökasszonyt az ötlettel, hogy nyisson avantgárd kisállatboltot, és elsőként kezdje forgalmazni a legtrendibb kínai fejlesztéseket, amelyek elég fotogének maradtak az öthetes, szűk konténerbe zárt hajóút és háromhetes karantén után) beinjekciózta őket, és megvárták, hogy lecsengjenek a rángások, az ő feladata volt az értékes alapanyagok kinyerése. A gruffancsból prima körömbőrradírrá készül, a legjobb fővárosi manikűrösök ajánlják, múlt héten már negyven tubusra jött megrendelés, hó végére felmegyünk kétszázra, csak időben megérkezzen az új szállítmány, a tajvani elosztóban megint valami balhé volt, tüntetnek vagy mi, csak tudnám, mikor dolgoznak. Az egészben a szag volt a legrosszabb, a levágott szarunak fertőtlenítés után is órákig az orrában maradt a szaga. Beleszagolt a tubusba, nem, ez már csak fantomszag, a szemcsék sűrűn, sötétszürkén látszottak a ragacsos fehér masszában, szénaszaga volt az egésznek. A legújabb termék egy rákellenes detox paleoitalpor, hatásosabb a barackmagnál is, a dinók tudvalevőleg nem lesznek rákosak. A körömápolónak viszont, amivel hónapokig kenegette a két nagylábujját, erős pörkölt szaga volt, talán a fertőtlenítőt állították be rosszul, egyszer majdnem elfogta a hányinger, amikor magára kente, ráadásul so-

káig nem ivódott be, mezítláb kellett jönnie-mennie a szobában, pedig legszívesebben elrejtette volna a lábát. Hetekig rémesen fájt, lüktetett a körme, alatta nőtt a vízhólyag, és szivárgott, néhány nap múlva megfeketültek a körmei, de csak hetek múlva estek le, amikor alattuk félig kinőtt már az új, rücskös volt, és megvastagodott, úgy nézett ki, mint valami hullópikkely, az édesanyja jól összeszidta, kellett neki fel-alá vonulgatni a városban, hogy még meglássa valaki ismerős, úgylis tudhatja jól, hogy semmit se érnek el az egészszel, hát nincs jobb dolga, mint télen, hóban-fagyban lejártni magát és a családot, még jó, hogy csak a körme esett le, és el nem fagytak a lábujjai a szűk csizmában mínusz tizenöt fokban. És persze ilyen lábbal még úszni se járt hónapokig, akkor szánta rá magát a szőrtelenítésre is, és persze a legolcsóbb csomagot választotta, ahol nem vállalnak garanciát, a neten mindenféle horrorsztorik keringenek, ha a lézert elcseszték, ő nemcsak százötíz százalékos nő nem lesz soha, de örülhet, ha tíz.

Az első mondat, az első horog-bekezdés a legfontosabb. Elképzelte, hogy a kapucnis tehetséggondozó elé kerül a pályamű: épp mondott valamit a tévében a művésznőnek az alkotás és az élet kibékítéséről, a hangsúlytól a szó olyan jelentőségteljeségre vonódott be, amit a színpadi súrlófény szokott az arcokra kenni. Mintha száz meg száz hangya futkározna a bőre alatt az apró elektromos kisülésektől, amikor az android végigsimítja az arcát, ujjbegyei fél milliméterre vannak a bőrtől. Lúdbőrözik az arca, lehet ilyet írni, na ne, ezt ki fogják vágni a szemébe, eszébe jutott, ahogy az első lézeren az asszisztens nő rápaskolt a vádlijára, mielőtt feltette a maszkot, most kicsit kifele a lábikót, meditációs zene szólt, és a füstölő illatában egy pillanatra mintha a vizsgálóban használt fertőtlenítő szaga köszönt volna vissza, biztos csak a füst miatt van, és állítható hangszínű, megbízhatóságot sugárzó androidhangjában alig hallható kis remegéssel azt mondja neki: Én már te vagyok. Az leszek, akinek akarsz.